

[Thorkil Kristensen.]

måske også af de bestræbelser for at styrke forsvaret mod atomangreb, som man har talt om.

Alligevel kan man ikke lade være at hæfte sig ved det forhold, at den opadgående konjunktur, der jo med få afbrydelser har hersket i hele den vestlige verden lige fra 1945 til i dag, i det store og hele har været båret frem af specielle krav, som ikke kan ventes at være permanente, nemlig for det første kravet fra genopbygningen i de allerførste år, dernæst kravene fra Koreakrigen og endelig kravene fra den internationale oprustning. Hvis nu oprustningen er ved at kulminere i Amerika og måske går noget tilbage i de kommende år, så bliver spørgsmålet, om den civile efterspørgsel tilstrækkelig hurtigt vil udfylde den tomme plads. Jeg er i det store og hele enig med den højtærede finansminister i hans bemærkninger gående ud på, at dette kan vi ikke vide, men der er en vis risiko.

Spørgsmålet er, hvordan dette vil virke i Vesteuropa, og her er jeg også enig med finansministeren i, at selv et beskedent tilbageslag i De Forenede Stater kan fremkalde en stærk reaktion i Vesteuropa, det viser jo erfaringerne fra tidligere lejligheder. Hvis dette skulle komme, hvis der derfor skulle opstå en ny skærpelse af vort dollarproblem, samtidig med at der bliver beskæftigelsesvanskeligheder, ville det være meget ønskeligt, om de vesteuropæiske lande kunne have en fælles politik dervedfor, for det er klart, at det land, der fører en dristig politik, risikerer at tabe valuta til dem, der er mere forsigtige. Denne risiko er mindre, hvis alle lande bevæger sig i takt. Jeg forstod, at det også var den højtærede finansministers betragtning. Og jeg ved, at dette spørgsmål optager vort samarbejdsorgan i Paris, OEEC.

Må jeg i denne forbindelse gøre et par bemærkninger om OEEC. Jeg lyttede med opmærksomhed til økonomi- og arbejdsministerens beretning fra det sidste møde i Paris. Jeg ved ikke, hvilket indtryk andre medlemmer af det høje ting har fået af den beretning. Der var vel både lyse og mørke sider i den. Jeg har læst den omhyggeligt igennem bagefter og derved fået det indtryk bekræftet, at dette møde ligner dem, jeg selv har deltaget i dernede. Det viser sig, at

det er vanskeligt at komme af stedet, der er megen interesse for en fælles politik, falder også mange velvillige udtalelser, men det er svært at komme til realiteterne. Hvis nogle er bange for, at jeg her tegner et for mørkt billede, måske fristet af politiske tilbøjeligheder, så beder jeg de pågældende læse den interessante kronik, som vor faste repræsentant ved OEEC, minister Bartels, i går havde i „Politiken“. Minister Bartels gennemgik det, der er sket ved Parismødet, og drager derefter en konklusion, som jeg beder den højtærede formand om tilladelse til at citere. Den lyder sådan:

„Bedømmer man således de under talstærkt opbud af ministre og embedsmænd i efteråret truffne beslutninger om det økonomiske samvirke i Vesten under synsvinklen fremskridt mod den frie vestlige økonomi, må det med et suk konstateres, at resultaterne er små.“

Jeg tror, denne bedømmelse er rigtig. Sagen er nemlig den, at OEEC har stået i stampe i det sidste par år. Der er gennemført værdifulde fremskridt i OEEC, en vis liberalisering i de fleste europæiske lande og navnlig indførelsen af den europæiske betalingsunion, men så er det, som om man ikke har kunnet komme længere i det sidste år. Vi må vel endda konstatere, at de opnåede resultater kan være i fare, hvis en nedadgående konjunktur sætter ind.

Jeg vil i denne forbindelse gøre et par bemærkninger om betalingsunionen. Jeg forstår jo, at ændringer i dennes bestemmelser skal drøftes til foråret. Jeg beder den høje regering holde folketinget — enten gennem finansudvalget eller gennem vareforsyningsudvalget — orienteret om, hvilken holdning den vil indtage dernede. Men det er klart, at både de engelske konvertibilitetsplaner — som vi gerne ser lykkes den dag, der er grundlag for dem, men som er farlige, hvis de realiseres for tidligt — og også visse tyske udtalelser indebærer nogen fare for, at betalingsunionen står overfor en afvikling eller en betydelig omdannelse i en nær fremtid. Jeg kan ikke lade være at anføre et par ord af den tyske økonomiminister Erhards tale for nogle dage siden, hvori han bebudede, at den europæiske betalingsunion snart stod foran sit sammenbrud. I den anledning kom han med et angreb på unionens debitorlande, og herunder nævntes bl. a. Danmark,